

LÄÄKÄRILIITTO
LÄKARFÖRBUNDET

Terveyskeskusten lääkäritilanne 2018

Julkaisuvapaa 10.1.2019 klo 10.30

Lisätietoja: www.laakariliitto.fi/tutkimus/laakarityovoima/

Terveyskeskusten lääkäritilanne 2018

- Kyselytutkimus terveyskeskusten johtaville lääkäreille.
- Vastausprosentti 100 (N=149).
- Poikkileikkaustutkimus 3.10.2018.
- Lääkäriliitto on tutkinut asiaa vuodesta 1986 lähtien.
- Vuodesta 2004 lähtien yhteistyössä KT Kuntatyönantajien, Sosiaali- ja terveysministeriön ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen kanssa.

Kaikki maan 149 terveyskeskusta mukana

- Tietoja kerättiin sähköisesti ja postilla:
 - 84 vastausta postikyselyllä
 - 65 vastausta sähköisellä kyselyllä
- Neljän terveyskeskuksen tiedot koostuvat useista toimintayksiköistä:
 - Rannikko-Pohjanmaa : Kristiinankaupunki, Närpiö, Maalahti-Korsnäs, Kaskinen
 - Kysteri Pohjois-Savossa: Koillis-Savo (Kaavi ja Rautavaara), Leppävirta, Nilakka (Tervo, Vesanto, Pielavesi, Keitele)
 - Mehiläinen Länsi-Pohja: Kemi ja Tornio
 - Kolmostien terveys Oy: Kihniö ja Parkano

Keskeiset käsitteet

- **Lääkärivaje** Kokonaan hoitamatta olevien lääkärintehtävien %-osuus kaikista lääkärintehtävistä. Tehtäviin on haettu, mutta ei ole saatu lääkäriä.
- **Ostopalvelut** Kunnan virkapohjaisten tehtävien hoitoon yrityksiltä tai ammatinharjoittajilta ostaman lääkärintyön %-osuus kaikista tehtävistä.
- **Ulkoistaminen** Kunta päättää luopua virkojen täyttämisestä itse ja ulkoistaa lääkärintehtävät tai palveluiden tuottamisen yksityiselle yritykselle tai ammatinharjoittajalle.
- **Sijaisilla täytetyt tehtävät** Sisältää myös jatkokoulutuksessa olevat lääkärit, jotka suorittavat jatkokoulutusta vähintään 9 kk terveyskeskuksissa.

Terveyskeskusten lääkärintehtävät vuosina 2015–2018

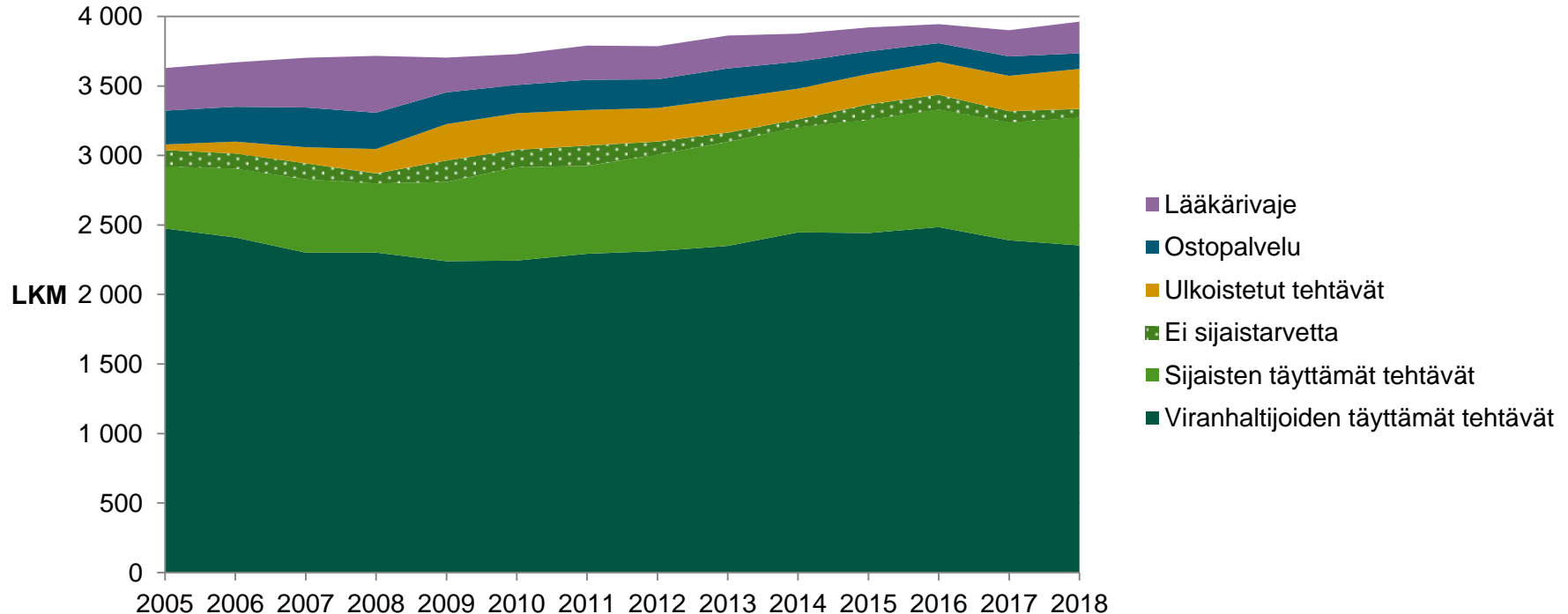
	2015	2016	2017	2018	Muutos 2017-18
Virat ja toimet	lkm	lkm	lkm	lkm	lkm
Viranhaltija työssä	2 442,0	2 484,5	2 390,0	2 353,0	-37,0
Sijainen	814,5	847,0	848,5	919,0	70,5
Ei sijaistarvetta	111,0	105,0	80,0	63,5	-16,5
Ulkoistetut tehtävät	218,5	236,5	254,0	287,0	33,0
Ostopalvelu	162,5	134,5	139,5	112,0	-27,5
Lääkärivaje	172,0	136,5	188,5	227,5	39,0
Yhteensä	3 920,5	3 944,0	3 900,5	3 962,0	61,5

Terveyskeskusten lääkärintehtävät 2015–2018

	2015	2016	2017	2018	Muutos 2017-18
<u>Virat ja toimet</u>	%	%	%	%	%-yks.
Viranhaltija työssä	62,3	63,0	61,3	59,4	-1,9
Sijainen	20,8	21,5	21,8	23,2	+1,4
Ei sijaistarvetta	2,8	2,7	2,1	1,6	-0,5
Ulkoistetut tehtävät	5,6	6,0	6,5	7,2	0,7
Ostopalvelu	4,1	3,4	3,6	2,8	-0,8
<u>Lääkärivaje</u>	<u>4,4</u>	<u>3,5</u>	<u>4,8</u>	<u>5,7</u>	<u>+0,9</u>
Yhteensä	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

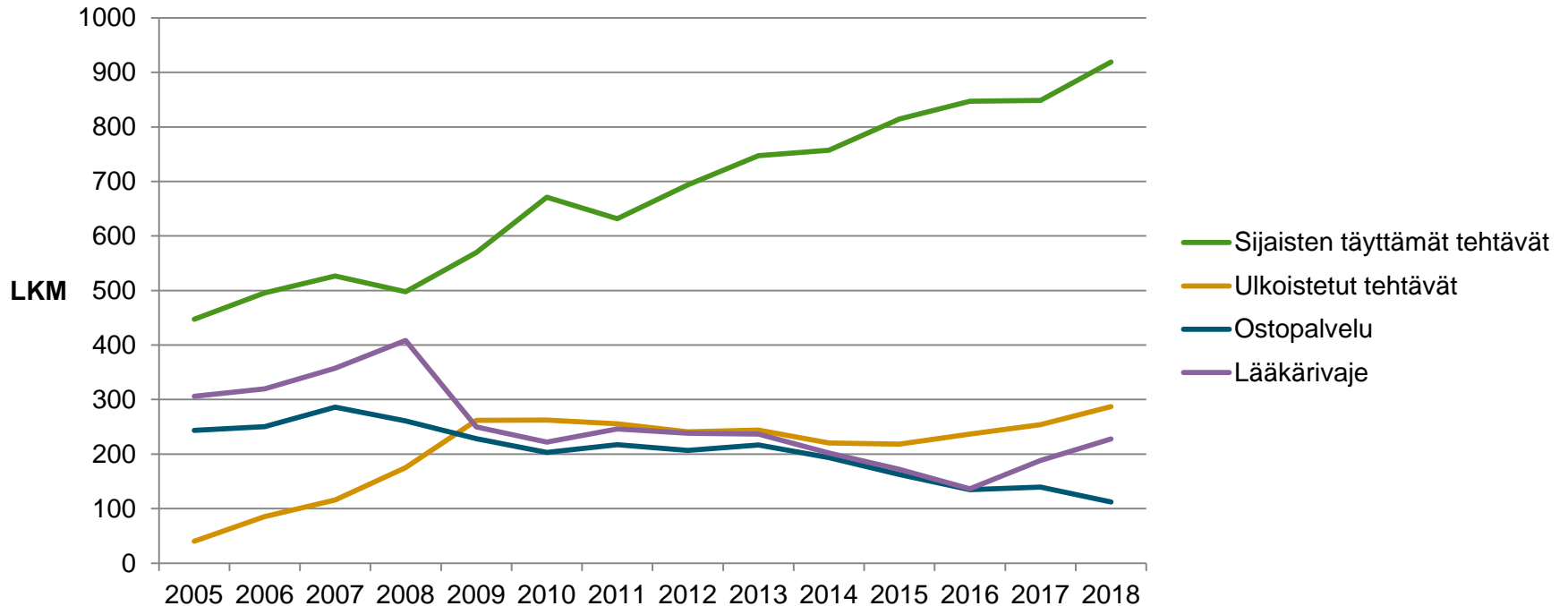
Lääkärin tehtävien täyttötilanne 2005-2018

Tehtävien kokonaismäärä lisääntynyt 9 % vuodesta 2005

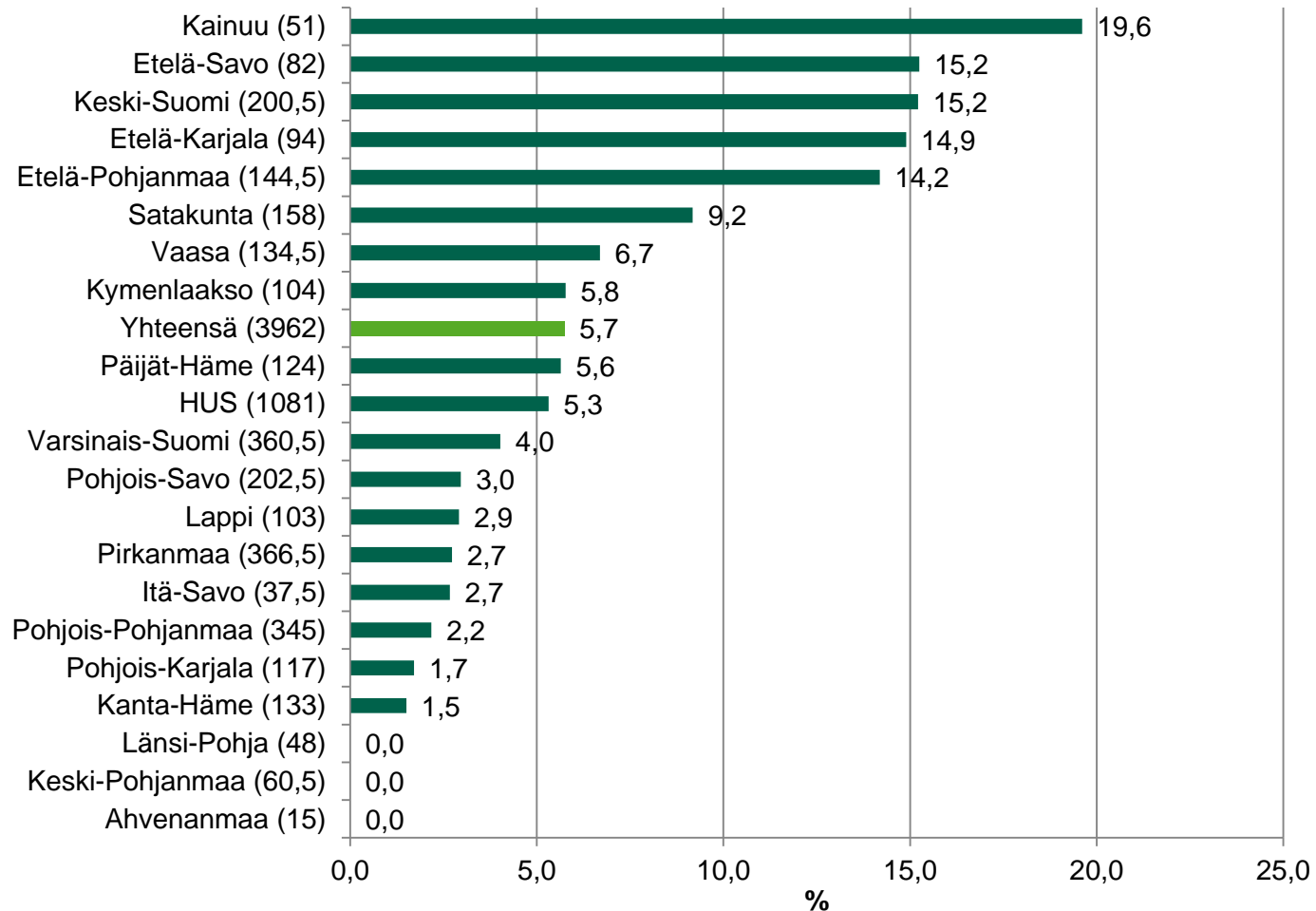

Lääkärin tehtävien täyttötilanne vuosina 2005-2018

Sijaisten määrä kasvanut viime vuosina

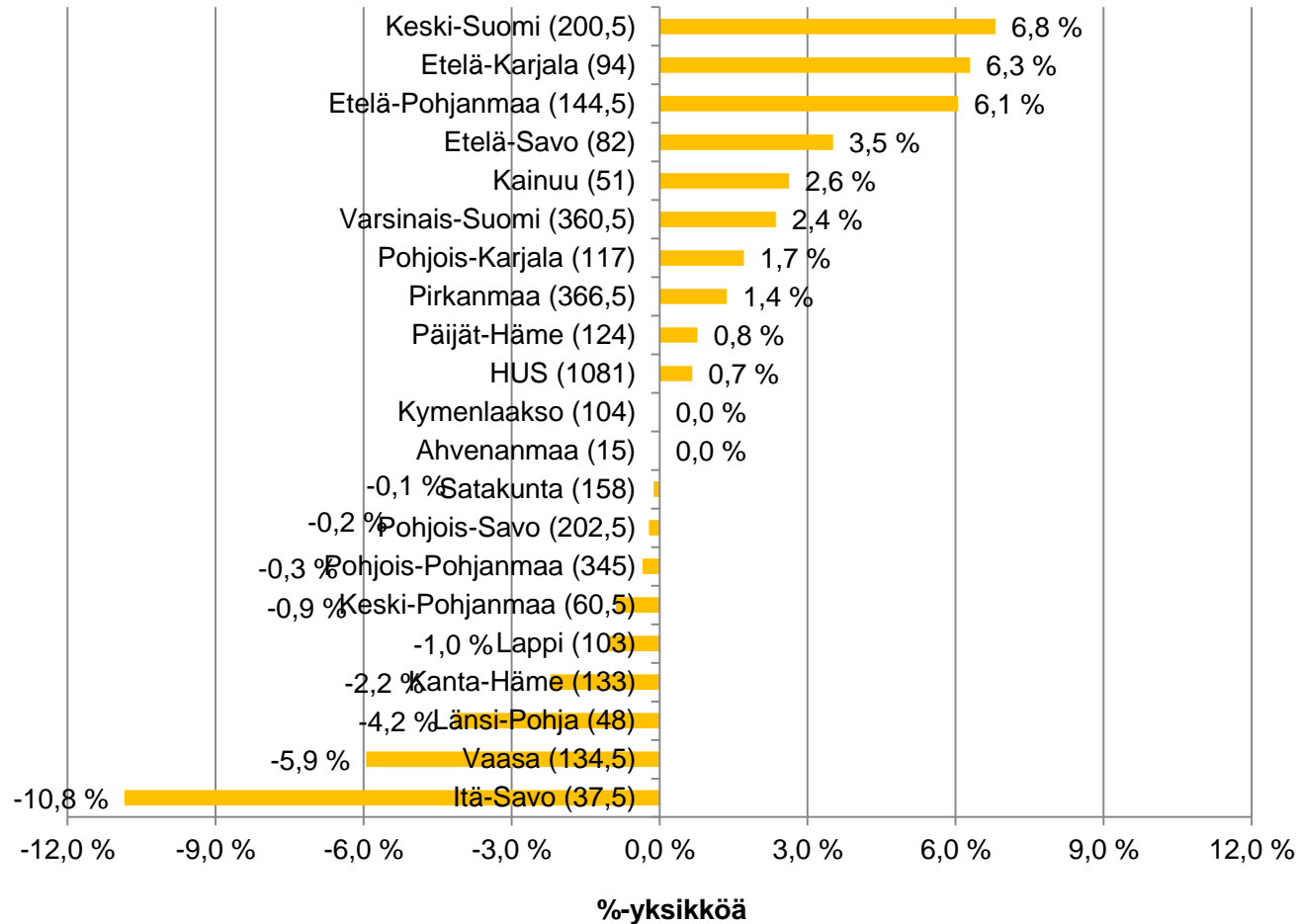

Terveyskeskusten lääkärivaje (%) sairaanhoitopiireittäin 3.10.2018

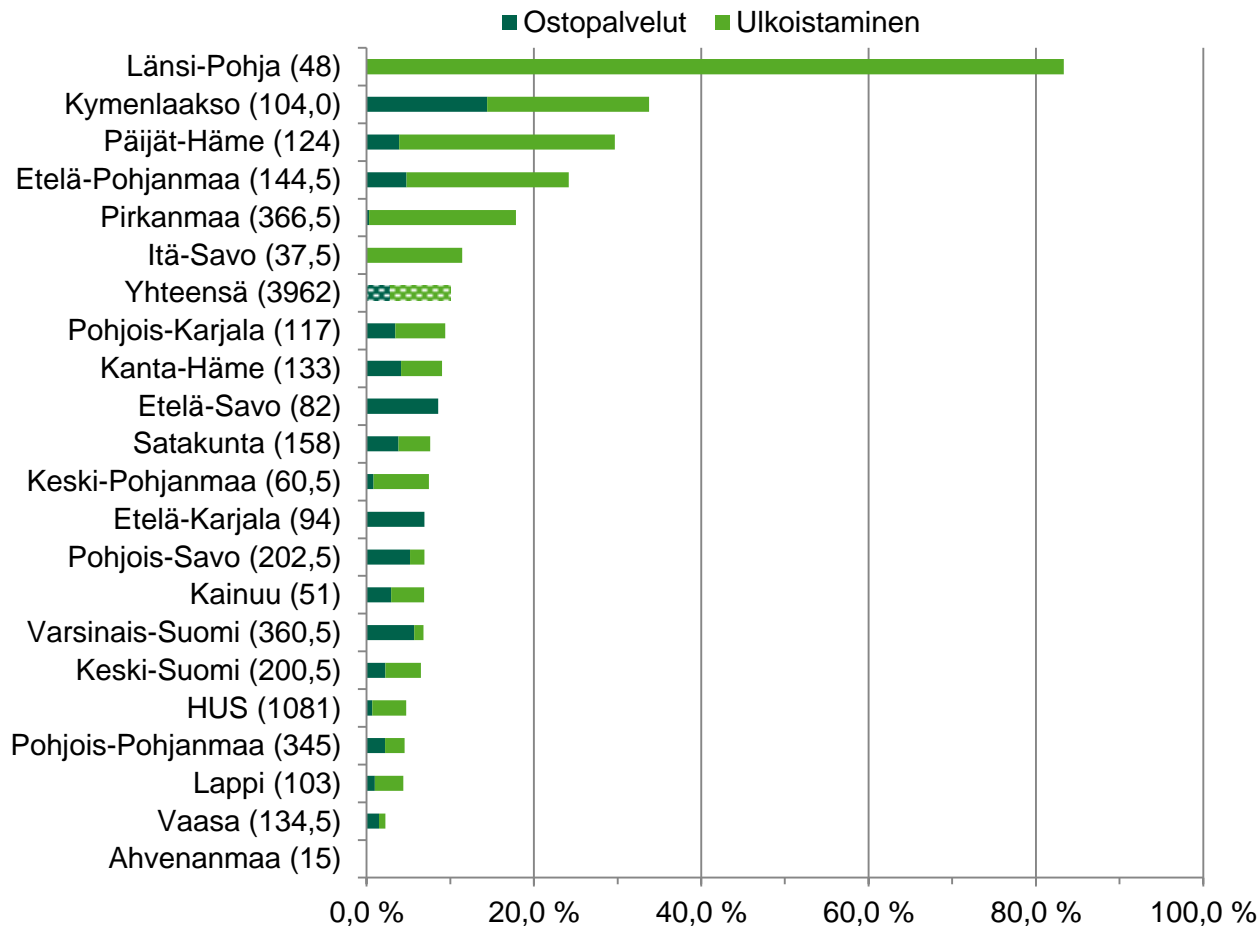
Lääkärivajeen muutos 2017-2018

%-yksikköä (lkm 2018)

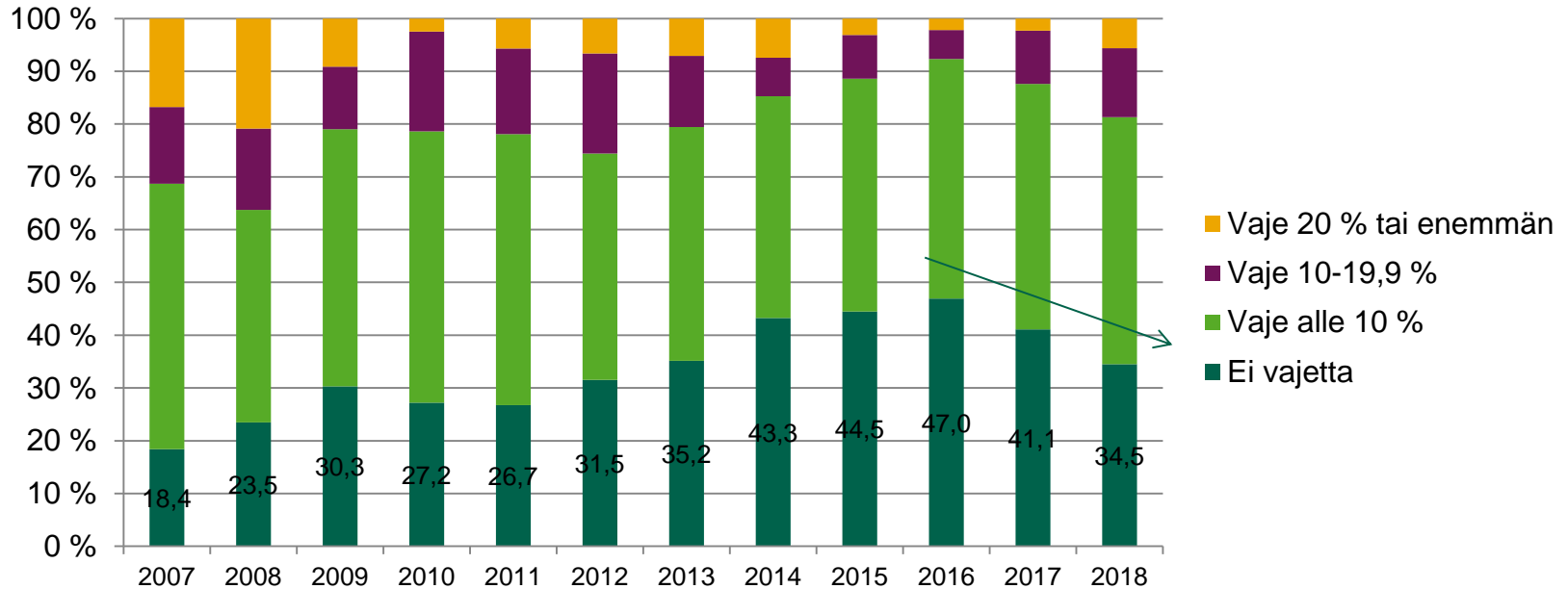
Ulkoistaminen ja ostopalvelut

%-osuus tehtävistä (lkm) 3.10.2018

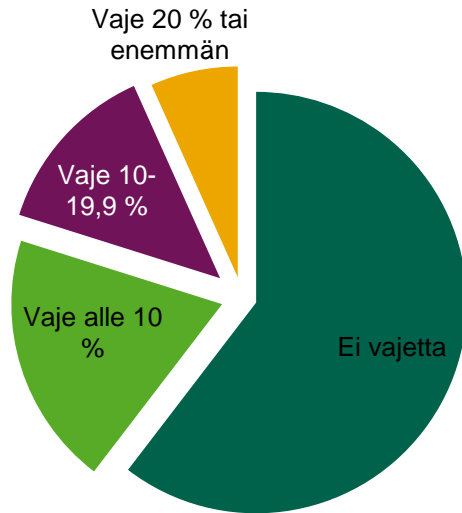

Terveyskeskusten lääkarivajeryhmät suhteessa väestöön

Osuus väestöstä

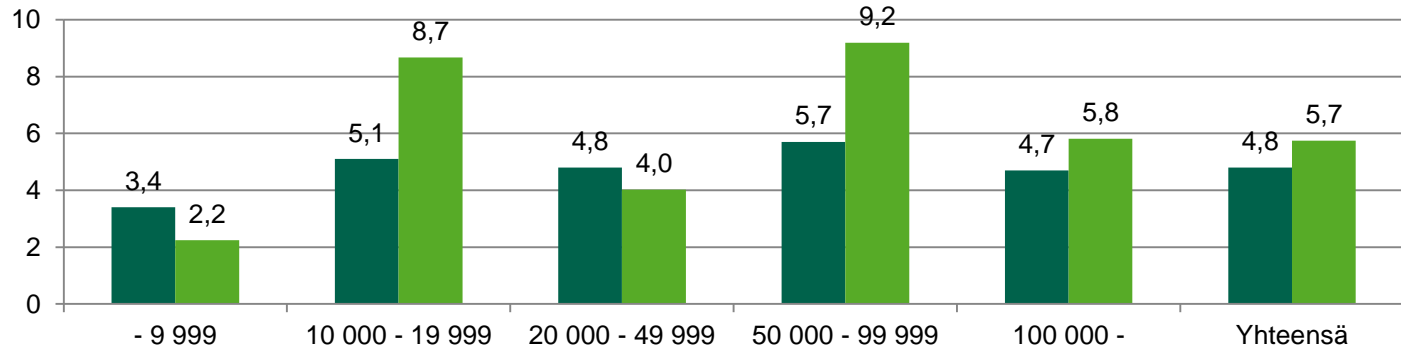
Lääkärivaje terveystieteissä 3.10.2018 vajeryhmittäin

Vajeryhmät 2018	LKM (149)	%
Ei vajetta	90	60,4
Vaje alle 10 %	29	19,5
Vaje 10-19,9 %	20	13,4
Vaje 20 % tai enemmän	10	6,7
Vajeryhmät 2018	Väestö milj.	%
Ei vajetta	1,90	34,5
Vaje alle 10 %	2,58	46,7
Vaje 10-19,9 %	0,72	13,1
Vaje 20 % tai enemmän	0,31	5,6

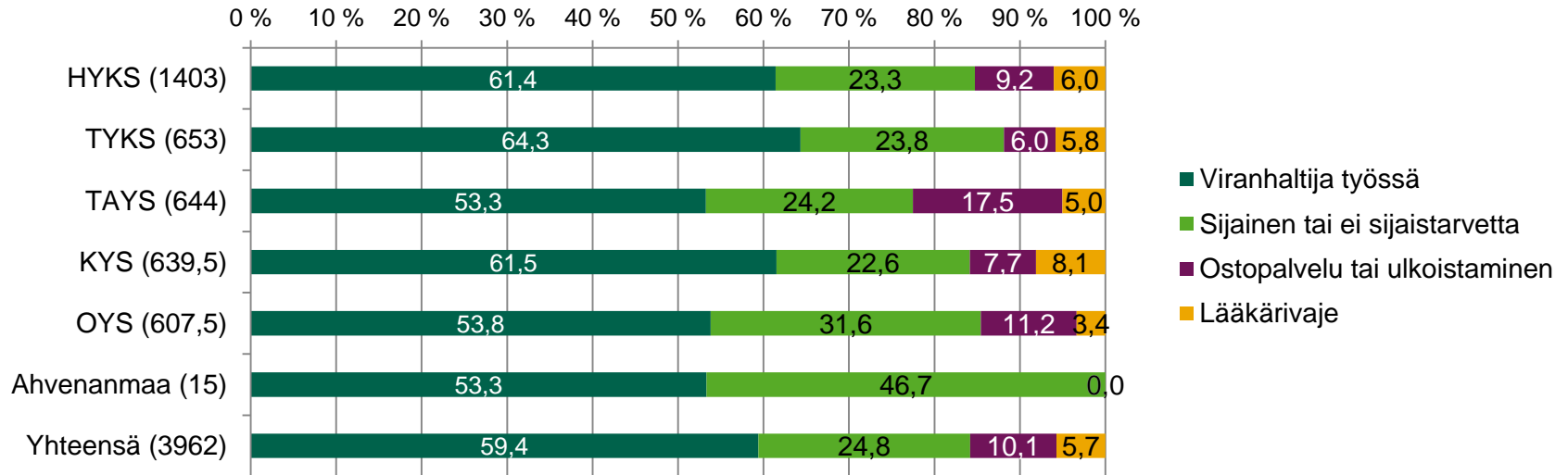
Lääkärivaje (%) ja terveyskeskuksen väestöpohja

■ 2017 ■ 2018

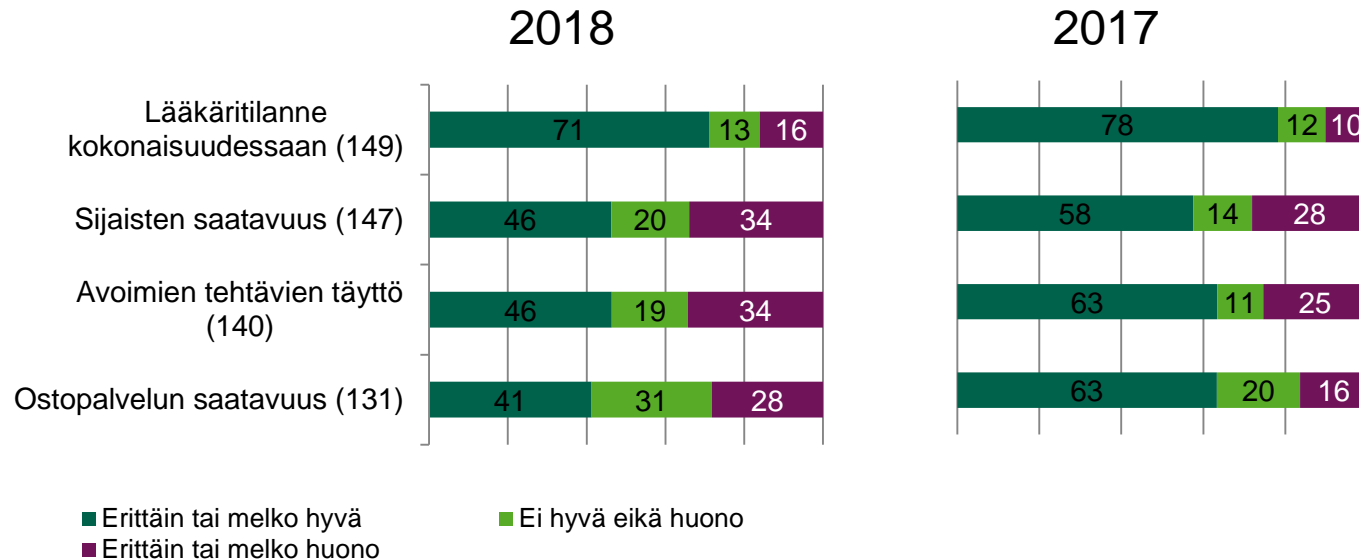
	- 9 999	10 000 - 19 999	20 000 - 49 999	50 000 - 99 999	100 000 -	Yhteensä
Terveyskeskuksia lkm	51	27	48	11	12	149
Vakansseja lkm	245	334,5	1 205	527,5	1 650	3 962
Terveyskeskuksia, %	34,2 %	18,1 %	32,2%	7,4 %	8,1 %	100,0 %
Vakansseja, %	6,2 %	8,4 %	30,4%	13,3%	41,6%	100,0 %
Väestöstä, %	5,1 %	7,0 %	26,7 %	13,4 %	47,8 %	100,0 %

Terveyskeskusten lääkärintehtävät erityisvastuualueen mukaan 3.10.2018

Johtavien lääkärien arvio työvoimatilanteesta (%), vertailu vuoteen 2017

Työvoiman saatavuus on heikentynyt vuoden takaisesta

Osa terveyskeskuksista toivoo lisää resursseja - syinä mm. väestönkasvu, väestön ikääntyminen, ongelmia hoitopääsyssä

Terveyskeskuksen väestöpohja	Terveyskeskuksia yhteensä, lkm	Terveyskeskuksista toivoo lisää vakansseja, lkm (%)	Vakanssien lisäystarve, lkm	Vakanssien lisäystarve, %
- 9 999	51	6 (12 %)	6,0	2,4 %
10 000 - 19 999	27	12 (44 %)	16,0	4,8 %
20 000 - 49 999	48	25 (52 %)	56,0	4,6 %
50 000 - 99 999	11	6 (55 %)	35,0	6,6 %
100 000 -	12	8 (67 %)	75,0	4,5 %
Yhteensä	149	57 (38 %)	188,0	4,7 %

Tunnuslukuja lääkäritilanteesta 3.10.2018

Sairaanhoidopiiri	Lääkärin tehtävät Ikm	Asukasluku 31.12.2017	Asukkaita/lääkärin tehtävä	Lääkärivaje Ikm (%)	Lisävakanssien tarve Ikm (%)
Ahvenanmaa	15	29 489	1 966	0 (0,0)	5 (33,3)
Etelä-Karjala	94	129 865	1 382	14 (14,9)	6 (6,4)
Etelä-Pohjanmaa	144,5	195 583	1 354	20,5 (14,2)	5,5 (3,8)
Etelä-Savo	82	96 601	1 178	12,5 (15,2)	0 (0,0)
HUS	1081	1 651 715	1 528	57,5 (5,3)	26 (2,4)
Itä-Savo	37,5	42 221	1 126	1 (2,7)	1 (2,7)
Kainuu	51	73 959	1 450	10 (19,6)	0 (0,0)
Kanta-Häme	133	172 720	1 299	2 (1,5)	9 (6,8)
Keski-Pohjanmaa	60,5	75 311	1 245	0 (0,0)	0 (0,0)
Keski-Suomi	200,5	252 902	1 261	30,5 (15,2)	14 (7,0)
Kymenlaakso	104	168 691	1 622	6 (5,8)	5 (4,8)
Lappi	103	117 447	1 140	3 (2,9)	12 (11,7)
Länsi-Pohja	48	58 666	1 222	0 (0,0)	0 (0,0)
Pirkanmaa	366,5	535 210	1 460	10 (2,7)	14,5 (4,0)
Pohjois-Karjala	117	166 441	1 423	2 (1,7)	10 (8,5)
Pohjois-Pohjanmaa	345	414 966	1 203	7,5 (2,2)	5 (1,4)
Pohjois-Savo	202,5	251 570	1 242	6 (3,0)	5 (2,5)
Päijät-Häme	124	211 957	1 709	7 (5,6)	20 (16,1)
Satakunta	158	220 398	1 395	14,5 (9,2)	20 (12,7)
Vaasa	134,5	169 741	1 262	9 (6,7)	7 (5,2)
Varsinais-Suomi	360,5	477 677	1 325	14,5 (4,0)	23 (6,4)
Yhteensä	3 962	5 513 130	1 392	227,5 (5,7)	188 (4,7)

Yhteenveto tuloksista 1/2

- Terveyskeskusten lääkäritilanne on hieman heikentynyt vuodentakaisesta.
- Vakinaisten viranhaltijoiden määrä on laskenut, sijaisten määrä kasvanut.
- Lokakuussa 2018 terveyskeskuksissa oli hoitamatta 227,5 lääkärin tehtävää, mikä oli 5,7 % kaikista tehtävistä.
- 60 %:ssa terveyskeskuksista ei ollut lääkärivajetta lainkaan. Näiden väestöpohja on noin 1,9 miljoonaa asukasta. Terveyskeskusten, joissa oli yli 20 %:n lääkärivaje, alueella asuu noin 300 000 asukasta eli alle 6 % väestöstä.
- Yli 10 % lääkärivaje oli Etelä-Karjalan, Etelä-Pohjanmaan, Etelä-Savon, Kainuun ja Keski-Suomen sairaanhoitopiireissä.

Yhteenveto tuloksista 2/2

- Johtavien lääkärien arvioima lisävakanssien tarve koko maassa oli 188 kpl eli 4,7 % lääkärin tehtävien kokonaismäärästä.
- Sijaisten saatavuus, avoimien tehtävien täyttö ja ostopalvelujen saatavuus on huonontunut viime vuodesta.

Lääkäriliitto: Terveyskeskustyö houkuttelevaksi

- Perusterveydenhuoltoon panostettava - lisää lääkäriresurssia pth:oon
- Kohtuullinen työkuorma ja mielekkäät työnkuvat
- Riittävä seniorituki ja täydennyskoulutusmahdollisuus
- Joustavat perhetilanteen huomioivat työaika-järjestelyt
- Hyvä johtaminen ja työn tehokas organisointi
- **Tarvitaan järjestelmä uudistus!**

